

EXPUNERE DE MOTIVE

Satele Sânnicolau Român, Roit și Berechiu, care doresc să alcătuiască împreună viitoarea comună, sunt situate în județul Bihor, în câmpia mănoasă ce se întinde de la Oradea spre V și S.-V, înspre frontiera cu Ungaria.

Mărturiile istorice (arheologice și literare) despre satul Sânnicolau Român – centrul viitoarei comune – se pierd în negura vremii, prezentându-l ca pe o străveche vatră strămoșească. În sprijinul afirmației noastre vine tezaurul de monede dacice, descoperit în marginea satului. Acesta constă în patruzeci de monede de argint, din sec. III-II î.e.n., care sunt imitații dacice după tetradrahmele regelui Filip al II-lea al Macedoniei, tatăl lui Alexandru cel Mare (Macedon). Tezaurul este dovada grăitoare, incontestabilă, a existenței unei vechi așezări omenesti, a unei organizații politice locale, care a emis monedă proprie, imitându-le pe cele macedoniene.

Prima atestare documentară cunoscută a satului Sânnicolau Român datează de la începutul secolului al XIV-lea, din anul 1322. Atestările ulterioare – conscripțiile din 1552, 1710-1712 și documentele de la sfârșitul secolului al XVIII-lea – oglindesc evoluția demografică, economică și religioasă a locuitorilor din Sânnicolau Român, harnici cultivatori ai pământului și crescători de animale.

Iubitori ai gliei strămoșești, mulți dintre locuitorii Sânnicolaului Român și-au jertfit viața pe altarul Patriei, în cele două războaie mondiale, luptând pentru înfăptuirea României Mari și pentru apărarea granițelor sale firești.

Sânnicolau Român a fost, până în 2 iunie 1968, centru de comună. După reîmpărțirea administrativ-teritorială din 1968 a devenit sat component al comunei Cefa. A fost o măsură abuzivă, deoarece ca întindere teritorială și număr de locuitori se situează pe primul loc între cele opt sate care alcătuiesc în prezent comuna Cefa. În acest context, evoluția economică și socială a satelor Sânnicolau Român, Roit și Berechiu a stagnat, cunoscând chiar o curbă descendentă.

De aceea locuitorii acestor sate – din rândul cărora se evidențiază un grup de inițiativă alcătuit din 25 de fruntași intelectuali, țărani și muncitori – au deci în Adunarea populară din 16 martie 2001 (la care au participat reprezentanți ai autorităților locale și județene) să reînființeze vechea lor comună, desființată auziv în 1968. Acest fapt a fost acceptat și de Consiliul comunal al comunei Cefa, prin "Hotărârea nr. 11 din 3 aprilie 2001 privind organizarea referendumului local pentru reînființarea comunei Sânnicolau Român".

Viitoarea comună Sânnicolau Român, a cărei reînființare o propunem, va avea următoarele coordonate:

1. Localitățile componente: Sânnicolau Român, Roit și Berechiu;
2. Populația: 2194 locuitori (1924 reprezintă populația activă, din care 1496 lucrează în agricultură, 376 în industrie și 52 desfășoară alte activități);
3. Numărul gospodăriilor: 773 (282 racordate la rețeaua de alimentare cu apă);
4. Suprafața de teren agricol: 6.917 ha, din care 311 ha intravilan și 800 ha pășuni și fânețe;
5. Efective animale: cabaline - 227 ; bovine - 692; ovine -2782; porcine-aprox. 3600; păsări -aprox. 20000

6. Relief: câmpie
7. Apele: Crișul Repede și canalul colector ce alimentează amenajările piscicole de pe raza comunei Cefa;
8. Izlaz comunal: existent și amenajat;
9. Fauna sălbatică: lupi, vulpi, mistreți, căprioare etc.;
- 10 Baza materială (zestrea edilitar-gospodărească) cuprinde:
 - localul în care să funcționeze sediul primăriei, amplasat în Sânnicolau Român;
 - două școli (local cu 10 săli de clasă în Sânnicolau Român și cu două săli de clasă, în Roit);
 - grădinițe pentru copii preșcolari;
 - spații corespunzătoare pentru desfășurarea activității medicale, în toate cele trei localități (menționăm în mod expres faptul că la Sânnicolau Român s-a construit în 1996 o clădire în care se află un cabinet medical, punct farmaceutic, sală de nașteri și o locuință decentă pentru o familie de medici);
 - bibliotecă în Sânnicolau Român;
 - trei biserici ortodoxe (cea din Sânnicolau Român este o adevărată catedrală);
 - centrală telefonică (în curs de modernizare);
 - magazine mixte, de stat și private;
 - 90 de tractoare, plus utilajele aferente acestora.

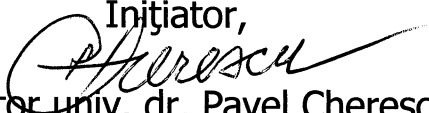
În cele trei sate funcționează circa 50 de societăți comerciale și agricole productive și prestatoare de servicii, care contribuie la prosperitatea și stabilitatea social-economică a locuitorilor.

Lungimea străzilor ce străbat cele trei localități însumează 15 km, din care 2 km sunt asfaltați. Satele sunt străbătute de drumul județean.

Rețeaua de alimentare cu apă a celor trei sate este de 5 km.

Resursele umane și cele naturale, precum și potențialul economic enunțat, corelate cu stoparea hemoragiei resurselor financiare colectate din aceste sate și distribuite din 1968 cu preponderență în cu totul alte localități, vor permite viitoarei comune Sânnicolau Român autofinanțarea și funcționarea acesteia ca unitate administrativ-teritorială de sine sătătoare, cu șanse reale de progres.

În baza celor prezentate, consider că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru reînființarea comunei Sânnicolau Român, fapt pentru care propun adoptarea proiectului de lege alăturat.

Inițiator,

Lector univ. dr. Pavel Cherescu
Deputat de Bihor

ANEXA

Bibliografie selectivă

1. **Documente privind istoria României , veacul XIV Transilvania**, vol. III, Editura Academiei R.P.R., București, 1954.
2. Coriolan Suciu, **Dicționar istoric al localităților din Transilvania**, vol. II, p. 131.
3. Sever Dumitrașcu, **Tezaurul de monede dacice de la Sânnicolau Român**, în ziarul "Crișana" din 7 iulie 1973.